

LIITE 8:

RAPORTTI TOIMINTASUUNNITELMAN TOTEUTUMISEN ETENEMISESTÄ

Toimintasuunnitelman osa-alueet (punaisella painopistealueiksi nostetut)

- 1. JULKAISUREKISTERIT, JULKAISUARKISTOT JA JULKAISUJEN ARVIOINTI**
- 2. KIRJASTOJEN TOIMINNAN ARVIOINTI- JA VAIKUTTAVUUSMITTARISTO**
- 3. KOKOELMA- JA KAUKOPALVELUPOLITIIKKA**
- 4. TULEVAISUUDEN TEKNIIKAT JA KIRJASTOJÄRJESTELMÄ**
- 5. KANSAINVÄLISTYMISEN TUKEMINEN**
- 6. VIESTINNÄN KEHITTÄMINEN**
- 7. OPETUKSEN JA OPPIMISEN TUKI: INFORMAATIOLUKUTAITO JA E-KIRJAT**
- 8. TUTKIMUKSEN TUKI**
- 9. MENTOROINNIN JA VERTAISTUEN MERKITYS KIRJASTOJEN JOHTAMISESSA**
- 10. STRATEGIATYÖN KÄYNNISTÄMINEN**

1. Julkaisurekisterit, julkaisuarkistot ja julkaisujen arviointi:

Mirja Iivonen on ollut SYNin puheenjohtajan ominaisuudessa sekä JURE-projektin ohjausryhmän jäsen 02/2011 alkaen ja JUFO-projektin ohjausryhmien jäsen 05/2011 alkaen. JURE-projekti on tehnyt esityksen kansallisesta julkaisurekisteristä, joka olisi kuitenkin käytössä aikaisintaan vuonna 2014. JURE-projektista voi lukea lisää esim. Jyrki Ilvan artikkelista Tietolinja-lehdessä <http://www.kansalliskirjasto.fi/kirjastoala/tietolinja/01111/jure.html>.

JUFO-projektissa <http://www.tsv.fi/julkaisufoorumi/jfhanke.html> eri tieteenalaneelit ovat määritelleet julkaisujen tasoja. Julkaisufoorumihankkeen ohjausryhmässä on kannatettu ajatusta, että luokitusta päivitetäisiin 2-3 vuoden välein. Tieteellisten seurain valtuuskunta voisi edelleen olla koordinointiorganisaatio.

2. Kirjastojen toiminnan arviointi- ja vaikuttavuusmittaristo

Työvaliokunta on kommentoinut Markku Laitisen lähettämää kyselyä koskien kysymyksiä vaikuttavuuden arvioinnin terminologiasta ja menetelmistä. Susanna Parikka on koostanut vastauksista yhteenvedon ja toimittanut sen Laitiselle. Mittariston kommentointia voidaan

vielä jatkaa. Työvaliokunta palaa asiaan myöhemmin. Vaikuttavuustyöryhmässä ovat Jarmo Saarti, Päivi Kytömäki ja Susanna Parikka.

3. Kokoelma- ja kaukopalvelupolitiikka

Neuvosto on tehnyt huhtikuussa kyselyn yliopistokirjastoille Elsevierin vähän käytetyistä aineistoista. Elsevier-kyselyn viimeinen vastauspäivämäärä yliopistoille oli 21.4. Aikaa oli jätetty viikolla. Kyselyssä kartoitettiin vähän käytettyjä aineistoja kansallisella ja organisaatiotasolla. Yhteistyösihteeri teki tilastoista koosteen toukokuun Elsevier-neuvotteluita varten neuvottelijoiden tueksi ja työvaliokunta antoi koosteen pohjalta evästystä neuvottelijoille. Yhteistyösihteeri käänsi tilastot englanniksi.

Elsevier-neuvottelujen ajankohtaista tilannetta ja Elsevierin vähän käytettyjen aineistojen kyselyn tuloksia esiteltiin ja niistä keskusteltiin neuvoston toukokuun kokouksessa. Vähän käytettyjen aineistojen tarkastelua päätettiin jatkaa tarkastelemalla, mihin aihealueisiin vähän käytetyt lehdet jakautuvat. Jatkokyselyn tulokset toimitettiin neuvottelijoille tiedoksi kesäkuussa.

Päivi Kytömäki edusti yliopistokirjastoja Elsevier-neuvotteluissa.

Neuvostolle on annettu tiedoksi, että Linnea2-konsortio on kokoontunut Oulussa. Kaukolainakäytännöistä tehdyn kyselyn tuloksia on analysoitu ja esitelty Linnea2-kokouksessa Oulussa. Työryhmä jatkaa hinnoittelusuosituksen tekoa, työryhmä tulee esittämään suositushintaa. Suositukseen palataan Linnea2-kokouksessa syksyllä.

Linnea2 Kokoelmapoliittinen työryhmä järjestää 2.11. seminaarin *Toimintapoliittinen seminaari* Helsingissä marraskuussa, jossa on tarkoitus keskustella myös kaukopalveluperiaatteiden uusimisesta.

4. Tulevaisuuden tekniikat ja kirjastojärjestelmä

Linnea2-konsortion kokous oli huhtikuussa Oulussa: Kirjastojärjestelmäkonsortiossa on alettu valmistella uuden kirjastojärjestelmän hankintaa yhdessä kaikkien kirjastosektorien kanssa. Valmisteluryhmässä yliopistokirjastoja edustavat Jarmo Saarti ja Päivi Kytömäki ja korkeakoulujen yhteisiä kirjastoja Marita Ahola Tritoniasta. Projektisuunnitelman tavoiteaikataulu on 31.8.2012.

Kristiina Hormia-Poutanen antoi neuvoston toukokuun kokouksessa katsauksen Kansalliskirjaston järjestelmien kehittämiseen liittyvästä [kokonaissuunnitelmasta ja aikataulusta](#) (20.5., liite 1).

Kansalliskirjasto pyysi yliopistokirjastoilta kommentteja asiakasliittymän tuotantovaiheen palvelusopimuksen ja konsortion toimintaperiaatteiden luonnoksiin toukokuussa. Näihin kommentit pyydettiin koko neuvostolta ja lausunto lähetettiin toukokuussa. Kesällä dokumenttien uudet luonnokset olivat kommentoitavana. Niihin kerättiin kommentit työvaliokunnalta ja lähetettiin lausunto Kansalliskirjastolle elokuussa. Kansalliskirjasto on

lähettänyt koosteen saamistaan kommentteista ja toimenpiteistä niihin liittyen. Yhteistyösihteeri on lähettänyt lausunnot ja koosteen tiedoksi SYN-johtajille.

Puheenjohtaja ja yhteistyösihteeri osallistuivat kirjastojen sektorikokoukseen Helsingissä 25.8. Kokouksessa kuultiin Kansalliskirjaston kärkihankkeiden tilannekatsaus ja talousraportti. Kristiina Hormia-Poutanen esitteli kirjastoverkkopalveluiden toiminnan painopisteet vuodelle 2012. Lisäksi käsiteltiin lähetekeskustelunomaisesti kirjastoverkkopalveluiden uutta ohjausjärjestelmää.

5. Kansainvälistymisen tukeminen

Yhteistyösihteeri toteuttaa syyskuussa kyselyn yliopistokirjastojen kansainvälisistä kontakteista. Samalla kysytään kirjastoilta suunnitelmista koskien IFLA-konferenssia Suomessa 2012. Kyselypohja laadittiin kesällä ja kysely oli kommentoitavana työvaliokunnan elokuun kokouksessa.

Kansainvälistymisen tukemiseksi yhteistyösihteeri on kääntänyt toimintasuunnitelman englanniksi, jotta neuvoston toimintaa voidaan esitellä myös kansainvälisesti.

Neuvoston työvaliokunta on elokuun kokouksessa päättänyt perustaa IFLA 2012 posterityöryhmän, johon on nimetty yhteistyösihteerin lisäksi 3 muuta henkilöä neuvostosta. Call for papers tulee loppuvuonna, jolloin työryhmä esittää posteriehtotuksen ja mahdollinen posteritoteutetaan ensi keväänä.

6. Viestinnän kehittäminen

Neuvoston verkkosivuja on päivitetty. Sivuille on lisätty alisivut varajohtajille, tutkimuksen tuen verkostolle ja sisällönkuvailuverkoston sivut on uusittu. Sähköpostilistat on perustettu varajohtajille, tutkimuksen tuen verkostolle ja sisällönkuvailuverkostolle.

Suomen yliopistokirjastojen neuvosto on perustanut [blogin](#), jonka tavoitteena on jakaa hyviä käytäntöjä yliopistokirjastojen kesken sekä tarjota foorumi viestinnän parantamiseksi. Blogin avasi Suomen yliopistokirjastojen neuvoston [puheenjohtajan kirjoitus](#). Yhteistyösihteeri koordinoi blogia, ja on pyytänyt blogiin tekstejä yliopistokirjastoilta ja koonnut aiheita ja kirjoittanut itse pyydetyistä aiheista. Kaikkien yliopistokirjastojen toivotaan tuottavan tekstiä blogiin. Johtajat voivat delegoida tehtävän kirjastoissaan. Tekstejä voi tarjota suoraan tai ehdottaa käsiteltäviä aiheita. Näkyvyyden parantamiseksi blogiin laadittiin banneri neuvoston sivuille. Blogiin on syyskuuhun mennessä saatu 9 artikkelia ja blogissa on ollut 12.9. mennessä 3 426 käyntiä.

Yhteistyösihteeri on kääntänyt [toimintasuunnitelman englanniksi](#) ja se on julkaistu neuvoston verkkosivuilla.

Uutissivuilla julkaistavat lyhyet uutiset julkaistaan tilanteen mukaan suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi.

Sosiaalisen median käyttö viestinnän tukena -kysely yliopistokirjastoille on toteutettu verkkolomakkeella ja viimeinen vastauspäivämäärä oli 10.5. Kaikilta yliopistokirjastoilta saatiin vastaukset. Yhteistyösihteeri toimitti vastauksista koosteen ja lähetti raportin 30.6. ensin yliopistokirjastojen johtajille. Tuloksista on laadittu 1.7. julkaistu best practices – tyyppinen [blogikirjoitus](#). Yhteistyösihteeri alustaa aiheesta neuvoston Jyväskylän kokouksessa 15.9.

Neuvoston markkinointiesitteet [suomeksi](#), [ruotsiksi](#) ja [englanniksi](#) kaipaavat uudistamista. Sihteeri on tehnyt joitakin välttämättömiä korjauksia. Laajempia sisältömuutoksia ja graafisia tehdään vasta strategian uudistamisen jälkeen.

7. Opetuksen ja oppimisen tuki: informaatiolukutaito ja E-kirjat

Yhteistyösihteeri lähetti keväällä kirjastoille kyselyn, onko yliopistoissa kartoitettu valmistuneiden käsityksiä siitä kuinka paljon yliopistossa opiskelu on kehittänyt valmistuneiden tiedonhankintataitoja. Vastauspäivämäärää jatkettiin 30.4. saakka. Vastauksista on koostettu [blogikirjoitus](#). Vastauksia saatiin kaikkiaan 9 kpl.

Tänä vuonna toteutetaan mahdollisesti myös neuvoston kysely siitä, miten neuvoston informaatiolukutaidon suositus on vaikuttanut, eli missä yliopistoissa ja missä laajuudessa informaatiolukutaidon opetus kuuluu opintosuunnitelmaan. Samassa kyselyssä voidaan kysyä myös e-kirjojen käytöstä kurssikirjoina. IL-kyselyn yhteydessä yliopistokirjastoilta kysytään myös IL-verkoston toiminnasta ja siitä, minkälaista tukea verkostolta kirjastoille toivotaan. Yhteistyösihteeri raportoi mahdollisesti aiheesta esimerkiksi artikkelin muodossa.

IL-yhdyshenkilöverkoston kautta on tiedotettu seuraavista tapahtumista: IL-verkostotapaaminen 22.8. Pedaforum-päivien (22.-24.8.) yhteydessä Kuopiossa. Suomen tieteellisen kirjastoseuran Informaatiolukutaitotyöryhmä järjestää yhteistyössä yliopistokirjastojen IL-verkoston kanssa seminaarin Helsingissä 21.-22.11.2011 otsikolla *IL uusiksi – Korkeakouluille yhteinen suositus?*, jonka aiheena on IL-suositusten uudistaminen. Neuvosto seuraa myös tilannetta, sillä STKS on tekemässä kyselyä IL-suositusten uudistamisesta.

Informaatiolukutaitoverkoston tukiryhmän verkkokokous järjestettiin 18.5.2011. Neuvoston työvaliokunta käsittelee IL-verkoston toiminnan jäntevöittämistä. Neuvoston työvaliokunta on pyytänyt IL-verkoston toiminnasta Päivi Helmiseltä katsauksen neuvoston syyskuun kokoukseen Jyväskylään. IL-verkoston asiakirjoja (tai linkkejä) toivotaan neuvoston sivuille. Tulevaisuudessa voidaan uudelleen pohtia IL-verkoston tehtäviä, rahoitusta, vetovastuun mahdollista kiertämistä ym.

8. Tutkimuksen tuki

Verkoston toimintaa ohjaa työvaliokunnan helmikuun kokouksessa nimetty ohjausryhmä, johon kuuluvat Päivi Kytömäki, joka toimii verkoston vetäjänä, muut jäsenet ovat Maria Forsman, Anne Lehto, Tua Hindersson-Söderholm ja Irma Pasanen.

Tutkimuksen tuen verkoston ohjausryhmän puheenjohtaja Päivi Kytömäki kutsui ohjausryhmän koolle 25.5. Ohjausryhmä keskusteli verkoston toiminnan tavoitteista. Ohjausryhmä kokoontui toisen kerran elokuussa.

Tutkimuksen tuen verkoston kokousmuistiot tallennetaan neuvoston verkkosivuille.

Tutkimuksen tuen verkoston ohjausryhmä on pyytänyt yhden edustajan kustakin jäsenkirjastosta tutkimuksen tuen verkostoon. Ohjausryhmä on myös pyytänyt yliopistoja kuvailemaan tutkimuksen tuen palvelut. Tutkimuksen tuen verkostolle on myös luotu oma sähköpostilista, jonka ylläpitäjänä toimii yhteistyösihteeri. Tutkimuksen tuen verkoston asioita käsitellään neuvoston syyskuun kokouksessa.

9. Mentoroinnin ja vertaistuen merkitys yliopistojen johtamisessa.

Neuvostolla on rooli vertaistuen antajana. Neuvoston helmikuun kokouksessa päätettiin perustaa varajohtajien foorumi, jonka koollekutsujaksi nimettiin Helena Hämynen.

Helena Hämynen kutsui varajohtajien foorumin koolle Turussa toukokuussa 20.5. Hämynen on pyytänyt varajohtajilta ehdotuksia ensimmäisen kokouksen teemoista. Ensimmäisessä kokouksessa suunnitellaan varajohtajien toiminnan organisoimista. Varajohtajat kutsuttiin myös Turun yliopiston kirjaston järjestämään seminaariin 19.5. sekä heidät kutsuttiin myös 31.8. sidosryhmäseminaariin. Varajohtajien toinen kokous oli Tampereella 31.8. Yhteistyösihteeri on käytettävissä varajohtajien foorumin kokoonkutsujan apuna. Varajohtajien kokousmuistiot julkaistaan neuvoston verkkosivuilla varajohtajille laaditulla alisivulla. Varajohtajat suunnittelevat tälle vuodelle nimikekyselyä ja vuodelle 2012 seminaaria ikäjohtamisesta.

10 Strategiatyön käynnistäminen

Strategiatyö käynnistettiin neuvoston helmikuun kokouksessa. Nimettiin strategiaryhmä, joka vastaa strategiatyöstä ja valmistelusta neuvoston kokouksiin. Strategiaryhmässä toimivat Mirja Iivonen, Ulla Nygrén, Pia Södergård, Jarmo Saarti, Kimmo Tuominen, Tua Hindersson-Söderholm, sekä Susanna Parikka. Yhteistyösihteeri toimitti neuvoston helmikuun

kokouksessa syntyneet ryhmätyömuistiinpanot strategian arvoista, missiosta ja visiosta ja ne toimitettiin strategiatyöryhmälle.

Strategiatyöryhmän ensimmäinen kokoontuminen oli Oulussa. Strategiaryhmä kokoontui Turussa 20.5. neuvoston kokouksen lounastauolla. Strategiatyöryhmä työsti neuvostolle uuden mission kesällä 2011 sähköpostiyhteyksien avulla.

Strategiatyöryhmä järjesti [Toimintaympäristön muutos –sidosryhmäseminaarin](#) keskiviikkona 31.8. klo 12-16 Tampereen yliopistossa (Väinö Linna –salissa). TaY:n vararehtori Harri Melin piti puheenvuoron yliopiston muuttumisesta ja siitä, mitä yliopistokirjastojen pitäisi tästä yliopistojen muutoksesta erityisesti panna merkille. Johtaja Annu Jylhä-Pyykönen OKM:stä käsitteli puheenvuorossaan yliopistokirjastojen toimintaympäristön muutosta opetus- ja kulttuuriministeriön näkökulmasta. Gunilla Widén Åbo Akademista puhui tutkijan näkökulmasta ja Eveliina Heinäluoma Lapin yliopistosta opiskelijan näkökulmasta. Sidosryhmäseminaariin kutsuttiin kirjastonjohtajien lisäksi kirjastojen varajohtajat. Sidosryhmäedustajina oli yliopiston tutkijoita, opiskelijoita ja hallintoa. Yhteensä n. 49 henkilöä osallistui seminaariin. Seminaariesitykset löytyvät [neuvoston sivuilta](#). Pienryhmätyöskentelyn avulla saatiin kerättyä sidosryhmien näkemyksiä kirjaston muutostekijöistä. Yhteistyösihteeri lähetti ryhmätöiden tulokset sekä sidosryhmäseminaariesitykset neuvostolle, joka hyödyntää tuloksia strategiatyössä. Strategiaryhmä kokoontuu seuraavan kerran Jyväskylässä 15.9. neuvoston kokouksen jälkeen. Strategiatyötä jatketaan koko neuvoston voimin 16.9. Jyväskylässä.